

Izjava vsak dan
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Razne štampilke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Sežani, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, Št. Petru, Sežani, Napretni, Novemestu itd.
Vse na 15 naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, c. Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure od 2 p. p. do 8 zvečer.
Vse glasila 16 stotink na vrsto peti; poslanice, osmrtnice, javne zabave in domači oglasi po pogodbi.
TELEFON št. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina
za vsa leta 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročbe se aprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neprankovan: pisma se ne sprejemajo in rokodel se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: Giorgio Galatti 18. (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lasni: koncercij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsevcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-branilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzjavne vesti.)

Japonci v Liaojangu. — Velike japonske zgube.

TOKIO 5. ob 1. uri pop. (Reuterjev biro.) Maršal Ojama je brizjavil: Ob 9. uri predpoludne smo zasedli po boju, ki je trajal vsa noč in danes zjutraj, Liaojang popolnoma. Naše zgube so baje velike. Razmere na desnem bregu reke Taitsiho so mi neznan.

Sodbe pariških listov o bitki pri Liaojangu.

PARIZ 4. Tukajšnji rusofilski listi z obšolvarjem potrjujejo, da je ruski poraz popoln. Kuropatkinova armada se za sedaj ne more več resno braniti. Energični napad prve japonske armade pri Šanvangzi, je provzročil usodo glavne ruske pozicije, katera so Rusi v nerednem begu zapustili. Kurukijev nastop je bil baje mojsterski. Njegove čete so se v prvih dveh dneh le malo udeležile boja in glavne njegove zapreke so bile pri prekoračenju reke. Kuropatkin je pustil, da Kuroki prekorači reko Taitsiho, ne da bi ga bil motil ter je pričakoval njegovo prodiranje proti Jantaju ter skušal, da Orlov voj prodre med 1. in 4. t. m. japonsko armado, da na ta način napade Kurokija za hrbtom. Kuroki pa je to nakano preprečil s tem, da se je hitro zasukal na levo in da je prekoračila njegova rezerva reko Laho pri Anpingu. Japonci so se pri teh nočnih spopadih posluževali električnih reflektorjev.

Mnenja v Tokiju.

BEROLIN 5. »Berliner Tageblatt« poroča iz Tokija: V višjih vojaških krogih so mnenja, da doseže Kuroki še meseca septembra Mukden. Dve diviziji podali sta se zopet na bojišče, da izpopolnite japonske vrste. Čuj Japoncev je sedaj ta, da na vsak način zavzamejo Port Artur in Mukden. V tem mesecu naj se čete odpočijejo, po zimi pa bodo Japonci utrdili pozicije. — Pred Port Arturjem imajo Japonci sedaj 650 topov. Največ zgub so imeli do sedaj dobrovoljni oddelki.

General Nogi namerava ohraniti gardo in jedro čet za glavne napade.

Poročilo generala Saharova. — Boji okoli Jantaja.

PETROGRAD 5. (Uradno.) General Saharov je 2. t. m. brzojavil generalnemu štabu:

Naše čete so danes napadle višine pri Sikvantunu. Po srditem boju vzele so naše čete vse višine zapadno od Sikvantuna. Dokazalo se je, da smo imeli pred seboj mnogo-brojne japonske čete, ki so se razprostirale med višinami pri Jantaju in Taitsiho. Oddelek generala Orlova, ki je ščitil Jantaj, se je moral umakniti, ker je zadel na sovražne čete, ki so

bile v dobrih pozicijah in v premoči. General Orlov je bil ranjen. Ker se je bilo bati, da nas sovražnik obkoli, umaknili smo se na postajo Jantaj. Hrabri polki prvega sibirskega voja so prihiteli in general Stakelberg je zadrževal napadajoče Japonce. V tej bitki je bil poveljnik 2. sibirskega polka, polkovnik Ozerskij, težko ranjen. Ob 9. uri zvečer je boj na vsej črti končal in slihalo se je le gromenje topov v Liaojangu. Četagnizije v Liaojangu so glasom brzjavne vesti, odbile drugi sovražni napad. Dva polka sta na zapadu prešla v ofenzivo. Po hudi bitki se je doznalo, da sta ta dva polka stala nasproti mnogoštevilnejemu sovražniku, ki je imel več kot 2 diviziji. — Vse izgube še niso znane, vendar preseza glasom dosedanjih poročil število mrtvih in ranjenih 3000.

Port Artur.

LONDON 5. »Daily Telegraph« poroča iz Čfa, da se obstreljevanje Port Arturja nadaljuje noč in dan. Na dan pade 120 granat v mesto, večinoma pa le na odprte prostore. Ruske vojne ladije obstreljujejo japonske pozicije. Dne 29. m. m. so zapustile ladije »Bajan«, »Peresvjete«, »Retvizan« in »Palada« pristanišče ter so plule 2 milj daleč, ne da bi jih bili Japonci napadli. Iz kopnega je na ladijo »Peresvjete« priletela granata ter usmrtila 15 mož. Poprave na poškodovanih ladjah se redno nadaljujejo. Dovažanje živil je vedno težavnejše.

Isti list je poročal 4. t. m.: General Nogi je radi neuspehov pri Port Arturju tako pobit, da so ga komaj zadržali, da se ni postavil na čelo napadajočih kolon. Rusi in Japonci naznanjajo v Čfa uradno, da so operacije pred Port Arturjem prenehale. En velik ruski pomorski top se je baje razletel. S tem se hoče dokazati, da topovi niso več za rabo.

ČIFU 5. (Reuterjev biro.) Dne 27. avg. so pričeli Japonci drugi obli napad na Port Artur. Nadaljevali so potem napade med silnimi boji do 31. avgusta. Tega dne so se Japonci povsod umaknili razun iz Palunšana. Dne 30. avgusta so bili razni silni napadi na Ičan odbiti.

Dne 2. t. m. ob 3. uri zjutraj so Japonci zopet silno napadli levo rusko krilo, vendar so se kmalu umaknili, na kar je pričelo zopet obstreljevanje. Japonci so namreč streljali iz Šenšigena in Palungšana, Rusi pa z Antusana in Erlungšana. Po ruskih cenitbah so zgubili Japonci pri občem napadu 3000 mož. Boja topništva so se udeležile sem ter tja tudi vojne ladije, ki se nahajajo v pristanišču.

Rusi odkrili v Port Arturju velike podzemne zaloge streliva.

PETROGRAD 5. Rusi so našli v Port Arturju pod zemljo velike municijske zaloge, katere so napravili Kitajci po japonsko-kitajski vojni, ne da bi jih bili Japonci za-

pazili. — Velike zaloge smodnika so prišle generalu Steslju v prid o pravem času.

Ruska križarka »Diana«.

PARIZ 5. »Agence Havas« poroča iz Saigona, da je poveljnik ruske križarke »Diana« prejel od ruskega admiraltva ukaz, naj križarko razoroži.

Japonske čete odišle na Sahalin.

BEROLIN 5. »Berliner Tageblatt« poroča iz Tokija: Japonske čete, ki so odišle v Sahalin imajo nalog, da pričnejo od tam obleganje Vladivostoka.

Odlikovanja v ruski vojski.

PETROGRAD 5. Generalmajorji Aleksejev, poveljnik 5. vzhodno-sibirske divizije strelcev, pl. Rennenkampf, Gerngross in pl. Fock imenovani so bili radi izbornega vede nja pred sovražnikom generalnimi lajtnanti. Generalmajor Linevič imenovan je bil radi odlikovanja v službi generala pehote. — Car je nadalje podaril generalmajorju Miščenkju z briljantno okrašeno sabljo, na katere so vtisnjene sledeče besede: »Za hrabrost pri odbitju japonskih napadov dne 23., 26. in 27. julija.

Brzjavne vesti.

Minister Koerber.

ČERNOVICE 5. Ministerski predsednik Koerber je bil večeraj zjutraj v jezuitski cerkvi pri maši, na to se je ob 8. uri odpeljal v Stanislaj.

STANISLAJ 5. Včeraj ob 10. in pol uri je dospel semka jministerski predsednik Koerber. Na postaji so ga pozdravili namestnik Potocki in drugi dostojanstveniki. Dr. Koerber se je podal v okrajao glavarstvo, kjer je sprejel uradništvo. Na to je sprejel v avdienci grško-katoliškega škofa dra. Chomiszyna in še druge dostojanstvenike.

STRUYI 5. Minister Koerber je prišel semkaj ob 5. uri popoldne.

Zrebanje.

DUNAJ 5. Na zrebanju 3% sreček Bodencredita II. emisije z leta 1889, je zadela prvi dobiček 100.000 kron serija 5240 št. 13; 4000 kron je zadela serija 5291 št. 32.

Germanizacija med Poljaki.

BEROLIN 5. Kakor poročajo mnogi listi, se postavi v prihodnji pruski proračun znatno svoto za nadaljevanje naselbinske politike v pruski Poljski.

Papeževa nuncijatura v Carigradu.

CARIGRAD 5. V krogih papeževe delegacije izjavljajo, da ni tam ničesar znano o kakem projektu glede ustanovitve papeževe nuncijature v Carigradu.

Vojna.

TRST, dne 5. septembra 1904.

Pariški »Matin« je pribečlil brzjavko iz Petrograda, v kateri označuje novo orientacijo nastalo v javnem mnenju po prvih no-

vicah o bitki pri Liaojangu. Zadnja brzjavka Kuropatkinova je zopet vzpostavila vse nade. V Petrogradu so se najbolj bali, da obkolo Japonci Kuropatkinovo armado, oziroma da se izvrši umikanje v takem neredu, ki bi pomenjal poraz.

Temu nasprotno se je Kuropatkin s svojimi četami tako mojstersko umaknil iz Liaojanga, da se zamore sedaj svobodno umakniti proti Makdenu in kakor se govori je že prej ukazal spraviti razne vojaške zaloge proti severu. Kuropatkin je izpraznil Liaojang potem ko je prizadjal Japoncem ogromnih zgub. Sami Japonci priznavajo, da so njihove zgube grozne. Poleg 35.000 mož, ki so jih izgubili pri Liaojangu se mora prišteevati 60.000 mož, ki so jih Japonci žrtvovali pred Port Arturjem.

Japonska armada je zmanjšana in popolnoma utrujena ter ne more več napredovati. Rusom prihajajo vsak dan nove sveže čete. Vojni oddelki, ki so dosedaj prihajali v boj, se ne prištevajo med najboljše. Prava armada še le pride. Japonci so pa takoj v početku poslali v boj svoje najboljše čete. Pred Port Arturjem in pred Liaojangom se je bojevala sama garda japonskega cesarja in ta je največ trpela.

Japonske rezerve, ki prihajajo na bojišče niso bolj od neukih novincev. V Petrogradu so mnenja, da svrši vojna še le meseca junija.

Liaojang.

Mesto Liaojang, okoli katerega se že nekoliko dni bijejo krvavi in ljuti boji, se prištevajo najstarejšim mestom Mandžurije. Kakor pripovedujejo kitajski zgodovinarji, obstoji Liaojang že 2000 let. V zgodovini Mandžurije je v prejšnjih časih Liaojang igral veliko vlogo. Mesto je bilo nekdanj prestolnica davno izginole vladarske hiše Lao, katera je dala mnogo vladarjev, ki so storili mnogo za razvoj trgovine in obrti ter za razširjanje omike in prosvete. Od te nekdanj slavne rodbine ostalo je le ime in nekaj znamenitih spomenikov.

Sedaj je Liaojang zelo čudno mesto, ki ima živahno trgovino z žitom, sočivjem in živino. Prebivalcev šteje Liaojang približno 60.000 duš med temi je 2000 Rusov in 100 drugih Evropejcev. Radi svojega ugodnega položaja je Liaojang pripravna mesto, da presreduje trgovino med južno Mandžurijo, Korejo in Mongolsko. Z gradnjo mandžurske železnice se je Liaojang še bolj povzdignil. Rusi so izbrali za sedež svoje uprave Harbin Liaojang pa kakor trgovinsko središče spodnjega ozemlja reke Liso. Malo časa po izbruhu vojne je bival v Liaojangu znani ruski general Linevič, načelnik amurske pokrajine, kije strogo nadzoroval gibanje kitajskih čet ob mandžurski meji ter izposioval, da so se kitajske čete umaknile iz Liohe.

Sedanji vrhni poveljnik general Kuropatkin si je izbral Liaojang za svoj glavni stan

PODLISTEK.

Ženitev Valerijana Kohanskega.

Spisal Sacher-Masoch. — Prevel J. S.

— Kaj želi ta Žid? — je vprašala Weinreba.

— Hotel bi privezati gospici drsalke — je odvrnil Weinreb, ki se ni prav nič začudil tej pretirani naglosti.

Lepotica je zmejala z ramami in ošabno stavila nogo na človeka, ki je klečal bipu njo. Vlastelin Baratinški ni bil v tem bipu nič več od navadnega podnožnika. Ko jej je pritrdil obe drsalke, se mu je ona ošabno priklonila in odhitela kakor srna.

Dokler je Valerijan ves očaran gledal za njo, nagnil se je Weinreb k njemu in mu pošepnil na uho. No, kaj pravite?

— Kaj pravim? — je zaječal vlastelin; Žid ga je spremljal s svojim pogledom in opazoval vsaki njegov pogled, a oko se mu

je bliščalo od zvitosti. — Ona in nobena druga naj mi postane žena! — je vskliknil Valerijan naenkrat.

— Hvala Bogu! — se je oddahnil Žid.

— Vase blagorodje kakor da čita iz knjige. Vidite, to je prvo dejanje, a za mesec dni bo tudi svatba.

III.

Isti dan, ko je bil Valerijan v Koščolki, kjer se je — kakor je mislil Weinreb — zaljubil, sestali so se v krčmar štirje Židje, da spijejo par čaš madžarskega vina na zdravje Kohanskega in gospice Jelke, gospoda F. in vse njegove rodbine, a pred vsem — na svoje.

Družga dne je Sonenglane obiskal mnogo upnikov gospoda Kohanskega, a Smaragd je poskrbel, da čim bolj uredi Baratin.

Sonenglanč je kmalu poplačal vse upnike, ne pozabivši o tem pomagati vsaki stranki, da pride do čim večjega dobička. Da se vidi, kako je on to spretao spravil v red, jemljemo kakor živ primer njegov obisk pri

posestniku Krapoljskem, kateremu je Valerijan dolgoval dva tisoč goldinarjev, a Sonenglanč je bil prepričan, da mu je ta posodil asmo tisoč. Začetkoma je hotel samo izmučiti starega skopuha. Ni dvoma, — mu je rekel, kakor da ga obžaluje — da izgubite ves svoj denar. — Krapoljski se je prestrešil.

— No, ako bi bil jaz na vašem mestu — je nadaljeval Žid po dolgih ovinkih — izvlekel bi vsaj 1300 goldinarjev. — Na to je odišel Žid h Kohanskemu. — S težko muko sem ga pripravil, da mi je dal vašo pobotnico za 1400 goldinarjev, a vi sta sedaj na dobičku za 600 goldinarjev. — In v resnici so na ta način bili vsi na dobičku; skopuh za 300, Valerijan za 600, a Žid za 100 goldinarjev. Vse to se izplača iz dote zaročnice Kohanskega, čeravno ni ona niti v snu mislila na to! Kamoli na ljubezen in močitev, ki jo je četorica Židov smatrala že za dovršeno stvar.

Tudi posestvo je bilo urejeno v kratkem času. V rajhuji zimi se je Smaragd potil.

Petdeset delavcev, kmetov, zidarjev in drugih, osnažilo je vse dvorišče in spravilo v red ves dvorec, a vse na račun Žida, ki pa ni bil še zadovoljen s tem, ampak preskrbel je za dvorano popolnoma novo pohištvo, glaso vir, slike, a raposled tudi jeden plug na paro in pripravo za mlatenje. Ni minolo niti mesec dni, da se je že po vsej okolici raznesel glas o tem posestvu. Nekateri so govorili, da je Kohanski postal po nekemu bogat dedič, drugi, da je imel srečo pri kartah, a kmetje so že znali, da je izkopal zaklad iz tatarskih časov. Ta glas je dospel tudi do ušes gospoda F., kateri ni niti slutil, da se vse to godi radi njega. — Devet let je že temu, odkar misli on brez prestanka na pripravo za mlatenje, a plug na paro, to je za njega ideal! Ni se mogel več premagovati, ampak stopil je s pipo v ustih na dvorišče, da to pove Laviju Weinrebu, ki je spodaj izkazoval in zagrinjal neko platno pred Jelenino pestunjo in ostalimi služkinjami.

— Si-li videl! — ga je vprašal puhivši dim, ki ga je pokrtil vsega.

konec meseca aprila. Kuropatkin je bival v dveh železniških vagonih najmodernejša sestava, ki se dajo razložiti, tako da se napravi iz njih lahko mala hiša. Odkar je prišel Kuropatkin v Liaojang, so mesto močno utrjevali z okopi in nasipi.

Admiral Matušević o pomorski vojni.

Reuterjev biro je prejel iz Taingtava poročilo: Ranjeni ruski Admiral Matušević je izjavil v nekem pogovoru da je v pomorski vojni največjega pomena brezžični brzojav. Rusi so rabili ta brzojav o zadnji bitki z največjim vaphom, dokler niso krogle aparata razstreljale. Ta brzojav deluje sigurneje in hitreje nego li dosedanj signalizacija zastavami.

Proti plavajočim minam ni drugega varstva nego da se odpošlje proti njim minolovce katerim naj bi sledilo brodovje. Torpedi se niso obnesli. Japonci so v neki noči 15 krat napadli ruske ladje z torpedi, toda brez vpeha. Več vojnih ladij, ki so providjene z reflektorji, se uspešno brani pred napadi s torpedi. Torpedove mreže so za ladje v boju nesposobne, iste da ovirajo manevriranje ladij in njihovo hitrost. Japonska poročila o pomorskih bojih so netočna, ker zamolče japonske zube.

Učiteljskim prijateljem.

Vsa naša javnost se bavi danes z zamočanin, a perečim vprašanjem, kako bi se izboljšalo gnetno stanje ljudskemu učitelstvu in vsa javnost priznava tudi, da se rešitev tega vprašanja ne da več odlašati, naj se vzame denar, kjer hoče, da se čimprej pride v okoliščini vedno večjemu pomanjkanju možkega učitelstva. Žalostna in priznana istina je torej, da je učitelstvo za svoje trudapolno in blagotono delo sramotno slabo plačano ter z največjimi težavami in skrbmi prenosi neznosno pogoje današnje drage. Vsi ustanovitelji in izboljševalci na razne načine svoje dohodke, le ljudski učitelj, ki je vezan edino na svojo pičlo mesečno plačo, si v tej neznosni druginji ne more nikamor pomagati.

Ta hudi boj za vsakdanji kruh, ali bolje, boj za obstanek, je prisilil učitelstvo, da se je začelo med sabo tesneje organizovati in združevati. Če učitelj pride v stisko in denarno potrebo, kdo mu pomaga iz zadrege? Nihče, ker vsakdo pozna mizerno naše gnetno stanje. Prav iz tega vzroka smo si ustanovili zadnji čas svojo lastno »Hranilnico in posojilnico«, s katero smo si ustanovili krepko oporo, ki bo učiteljem-trpinom tolažilno sredstvo v mnogih bridkih časih, tistim pa, ki imajo morebiti kaj pristradanega in pritrzanega, pripomoček, da si plodotono nalagajo krvave svoje prihranke. To našo »Hranilnico in posojilnico« je rodila skrajna potreba in neznosna sila, ki ječi pod njo ljudsko učitelstvo.

Zbog nizkih plač, ki jih dobiva učitelstvo, imajo učiteljske vdove tudi nizko pokojnino, s katero ne morejo živeti in ne umreti. Da se pa stanje učiteljskim vdovam vsaj deloma izboljša, so ustanovili naši starejši tovariši »Vdovsko učiteljsko društvo«, katerega glavnica znaša danes že 120.000 K. To društvo daje učiteljem-členom pravico, da dobivajo njih vdove do smrti po 200 K letne podpore in vsaka učiteljska sirota po očetu pa do devetnajstega leta letnih 60 K, sirota po očetu in materi pa do 100 K na leto, in sicer tudi do devetnajstega leta.

Ko umre učitelj-oče, se šestokrat pripeti, da ni niti vinarja pri hiši. Uboga vdova nima niti za sol, kje neki bo vzela potrebne

— Kaj, gospoder?
— Pripravo za mladenje.
— Pripravo za mladenje! Kje bi mogel videti to!

— V Baratinu.
— Ni možno! — je vskliknil Žid, kakor da je iznenaden. — Ali gospod Kohanski mora biti jako, jako bogat, ker si je mogel nabaviti tako pripravo...

— Pa plug na paro tudi — je pripomnil g. F.

— Plug na paro! — je dahnil Weinreb.

— Na vsaki način.

— To je preveč! — je vskliknil zopet Žid — ali kakšen dar in srečo mora imeti gosp. Kohanski, da si je zamogel on prvi nabaviti to. Zares redek človek; lep, pаметen, — čisto zlato, drag kamen, znate biser...

(Pride še.)

novce za pogrebne stroške? Tudi tu smo učitelji vsaj deloma olajšali skrb svojim vdovam. Potreba in žalostna izkušnja sta nas prisilili, da smo ustanovili v ta namen društvo: »Jubilejska samopomoč«. To društvo izplača takoj po moževi smrti vdovi toliko goldinarjev, kolikor členov ima društvo. Danes ima »Jubilejska samopomoč« 195 članov, torej dobi vdova, katere mož je bil člen »Jubilejske samopomoči« za pogrebne stroške 195 gld. V to društvo pa vpiše učitelj tudi lahko svojo ženo in po njeni smrti je pa dotični učitelj deležen te podpore.

»Vdovsko učiteljsko društvo« in pa »Jubilejska samopomoč« lajšata učitelju njegovo zadnjo uro, ker kakor skrben mož in oče kolikortoliko laglje umre, ker ve, da bo do žena in otroci njegovi deležni podpor teh dveh društev. A trudna in pa težka je učiteljeva pot življenja, posebno še, če je oblagodarjen s kopico otrok. Težko je izhajati dandanes takemu učitelju s svojo nizko plačo, s katero niti učitelj samec ne izhaja, kamoli učitelj z družino! In vendar je njegova dolžnost, da preživi in vzgoji svojo dečo stanu primerno. Zbog nizke plače mu je nemogoče poslati svoje otroke v mesto v srednjo šolo. Če je pa že učitelj oče v taki stiski, pač ni treba povdarjati, kake reve so v tem oziru šele učiteljske vdove in sirote. Ta potreba nas je zopet prisilila, da smo ustanovili leta 1894. »Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta« v Ljubljani, katerega namen je, zgraditi v Ljubljani poslopje za zavod, ki bo varno ognjišče in skrben namestnik ljube očetove hiše učiteljskim sirotam in otrokom za svojih študij. »Učiteljski konvikt« je namenjen za vse učiteljske na Kranjskem, Spodnjem Štajerskem in Primorskem brez razlike narodnosti in političnega mnenja dotičnikov.

V desetih letih smo nabrali za »Učiteljski konvikt« 20.000 kron zgradbenega kapitala, ki smo ga zložili večinoma učitelji sami. Potreba »Učiteljskega konvikta« postaja pa dan za dnevom večja in nujnejša. Iz lastne moči pa ne pridemo učitelji še kmalu do zaželenega cilja, če ne dobimo podpore in pomoči pri učiteljskih prijateljih. Upamo pa, da nas bodo naši prijatelji z ozirom na naše resno prizadevanje in blagi namen ter z ozirom na naše slabo gnetno stanje drage volje podpirali vsak po svoji moči.

V ta namen razpošilja odbor »Društva za zgradbo učiteljskega konvikta« v Ljubljani učiteljskim prijateljem tiskane prošnje, kateri vsaki je pridejana poštovna in lična položnica z namenom, da se je dotičnik posluži ter kolikortoliko daruje na žrtvenik »Učiteljskega konvikta«. Vsak, tudi najmanjši dar, tudi eno samo krono ali le par vinarjev bo sprejemal odbor »Društva za zgradbo učiteljskega konvikta« s največjo hvaležnostjo. »Kamen do kamna palača«.

Z ozirom že na zgoraj navedene vzroke in tudi z ozirom na to, da deluje ljudski učitelj nesebično, z veseljem in požrtvovalno v vseh narodnih, jevskih in kmetijskih društvih, pri požarnih brambah, v krajnih šolskih svetih, v občinskih odborih itd., smo trdnega mnenja, da se naši prijatelji dragevolje odzovejo tej naši prošnji na korist »Učiteljskemu konviktu«.

Na Akademickem trgu v Zagrebu stoji krasna palača, na katere pročelju se leskeče napis: »Učiteljski dom« in v Preradovićevi ulici nasproti tobačne tovarne je pa drugo lično, trinadstropno poslopje z napisom: »Učiteljski konvikt«. Obedve krasni stavbi sta last učitelstva s Hrvatske in Slavonije. Ko je naš blaginjak pred štirimi leti prisostvoval v Zagrebu otvoritvi »Učiteljskega konvikta«, je vprašal uglednega hrvatskega tovarša: »Kje ste dobili hrvatski učitelji toliko denarja, da ste si mogli postaviti dve tako krasni palači?« — »Prijatelj moj«, je odvrnil hrvatski učitelj, »ves potrebni kapital so nam zložili naši prijatelji!«.

Učiteljski prijatelj po Kranjskem, Spodnjem Štajerskem in Primorskem, posnemajte prijatelje hrvatskega učitelstva, storite tudi Vi tako in

Ime si proslavite,
dom skupni nam zgradite!

Odbor.

Drobne politične vesti.

Vojna luka v Dalmaciji. — »Crvena Hrvatska« je doznala, da namerava vojno ministerstvo Gruž in Rieko pri Dubrovniku polagoma spremeniti v vojno luko.

Srbija. Iz Belegrada javljajo, da je sedaj gotovo, da ne bodete na kronanju kralja Petra zastopane ni Anglija ni Nizozemska. Te dve državi nimate namreč še svojih diplomatičnih zastopnikov na srbskem dvoru.

Odkar je znano, da sta Bolgarija in Rumunija naročile mnogo novih topov, se tudi tukaj pretresava načrt o »popolnitvi« topništva. Razum kralja se za to zelo zanima tudi prestolonaslednik. V vojnem ministerstvu niso še ničesar stalnega določili v tem oziru.

Zasedanje deželni zborov. Zasedanje deželni zborov se prične v drugi polovici tega meseca. Šleški deželni zbor bo sklican dne 19. t. m. V tem deželnem zboru bodo gotovo burne razprave zaradi slovanskih vaporednice na učiteljskih v Opavi in Tosenju.

Nemško-švicarska trgovinska pogodba. Iz Berna poročajo: Neko poročilo iz Berlina je javilo, da se trgovinska pogodba med Švicijo in Nemčijo sklene že v sredi meseca septembra, od druge strani se pa sliši, da se tozadevna pogajanja v Lucernu zelo zatezajo.

Otok Kreta. Iz Rima poročajo, da se italijanska vlada ne strinja s projektom, da bi se v sedanjem trenutku spojil otok Kreta s Grško. Vlada bo torej v sporazumu z drugimi vesilami naprosila grškega prince Jurja, naj ostane na svojem mestu kakor nadkomisar še tri leta. Prine bo gotovo na to pristal.

Židje na Ruskem. Ruski car je izdal ukaz, s katerim se spreminja začasno, do končne revizije zakonov o Židih, določbe glede pravice Židov, da si s nejo poljubno izbirati svoja bivališča.

Španija in Maroko. Pariški list »Eclair« svetuje španski vladi naj za sedaj opusti svoje aspiracije glede Maroka. Evropske vlade so sedaj preveč zapletene v vztrajno azijske dogodke, da bi se zamogle pečati za španska prizadevanja glede Maroka.

Domače vesti.

Odlikovanje. Vspomagalno Obščestvo v Moskvi je imenovalo gosp. dra. Gustava Gregorina svojim častnim članom. Dotično krasno diplomu, izdelano v staroruskem slogu, imel je izročiti osebno gosp. Čerep Spiridovič, predsednik omenjenega občestva, kateri je potoval v zadnjem času po Dalmaciji, in ki je bil namenjen tudi v Trst, od koder se le bi se bil imel podati v posebni misiji v Ameriko. Vsled spremembe potovalnega načrta, po katerem se poda gosp. Čerep Spiridovič prej v Ameriko, poveril je isti izročitev diplome gosp. dru. Trešić Pavišiću, kateri jo je včeraj izročil g. dru. Gregorinu.

Čestitamo!

Umrl je danes v Mavhinjah Josip Lešič posestnik, bivši večletni uzorni župan in čestni odbornik. N. v. m. p.!

Grof Gočs je dospel v nedeljo zvečer na kratko bivanje v Trst.

Nova čitalnica. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novoustanovljene »Hrvatske čitalnice« v Novi Baški na Kvarnerskih otokih.

Veselica »Zarje« v Rojanu. Če pomislimo na razmere, ki vladajo že toliko časa v Rojanu, ki so takorazale društveno življenje in ki so pretile uničiti »Zarjo« in sploh društveno življenje: če pomislimo na razne elemente, ki so se nekam zakleli, da izrujejo in podkopljejo oziroma narodni čut poštenega Rojančana, moramo pač veselo konstatirati da so se vsa grde nakane naših nasprotnikov izjalovile in da je Rojan naš, kakor je bil še prej, ko ni bilo nepotrebnih krtoč, ki so zastoj rili v naša trda tla. To smo že zapazili na lep večer slavnosti 25-letnice našega neumornega in vrlega pevca-narodnjaka g. Katalana.

Tudi včerajšnja veselica »Zarje« se je vrlo obnesla. Udeležba je bila velika, da smo morali prav tesno sedeti drug pri drugem. Ne bom opisoval podrobno vspeh vesele, nego le rečem, da so peveci in pevke, kakor tudi tamburaši vrlo lepo nastopali, ter so pokazali, da so se z vno pripravljali s pesmijo in tamburanjem. Posrbao je ugajala zadnja pesem »Prički«, mešan zbor, katero

so morali na splošno zahtevanje ponavljati. Gosp. Grbec zasluži zopet splošno pohvalo, mož se trudi a njegov trud ni brezuspešen.

Glede igre »Ne kliči vrata!« pa moram reči, da bi bila ista lahko nekoliko boljše vzprijaznjena, res je, da so bili po večini diletantje, ki so prvič nastopili, pa vsaj na pamet bi se bili vsaj nekateri boljše naučili svoje vloge.

Levičar (g. Bandelj) bi ne bil slab, ko bi se bolj zamislil v svojo vlogo ter predstavil starega vaškega trmoglavca; njegovo kretanje je bilo pregibčno in njegovi »pokloni« niso bili umestni.

Njegova žena Polona (g.šna Vouk) ima krasen organ, le mimika jej je manjkala. Zakaj se ni prestrašila, ko je čula prihajati svojega moža, ki jej je zažugal, da če dobi Tončka v hiši, bo joj. Hčerka Milka je bila premlada, kaže pa, da postane dobra igralka; nastopila je prvič in pokazala talent. Tonček (g. Meula) je govoril tako tiho, da ga ni bilo razumeti. Kaj pa je delal tako dolgo v peči? Saj se je razumelo, da ga je tako grozno peklo. Miha (g. Pečenko) je dobro napravil.

Vsebina igre pa je jako dopadala, vzeta je iz domačega življenja, kar našemu ljudstvu ugaja.

Gosp. Štoki pa se mora čestitati na tako lepi igri, katere se bo gotovo še velikokrat predstavljala na naših odrih, saj je polna življenja, dejanja in krepkih izrazov, ki privabijo gledalca prijeten smeh in zabavo.

Po veselici se je vršila kakor navadno lepa, poštena domača zabava ob zvokih »Zarje«. Kako lepo je bilo sedeti v krogu prijaznih Rojančanov, Rojank ter bližnjih Tržančanov ter se pogovarjati o raznih naših razmerih.

Ob zaključju tega poročila pride mi na misel, da bi bilo jako potrebno, ko bi imeli tudi v Rojanu primerno dvorano, kakor jih imajo na več krajih po okolici. Ker pa nima »Konsumno društvo« svojih prostorov, mislim, da ne bi lastnik hiše prav nič zakrivil, ako bi napravil primerno dvorano, saj to bi mu prinašalo le »dobiček«. Ko nas je dež pregnal iz vrta, podal sem se s svojo družbo v gorajo zadnjo sobo, s katere se lahko vstopi na vrt. Ta soba je precej obširna skoro kvadratna, le prenizka je in v slabem stanju, če bi pa bila popravljena, da bi se ostanil oni stebel ter da bi se od spahnil in dozidal na eno ali drugo stran, bi bila ta dvorana jako porabna ter bi se lahko upričarjalo igre, plese itd. Stroški za vse to pa bi bili razumno (po mojem mnenju) jako mali. To sem le mimogrede omenil, čeprav sem prepričan, da so rojanski rodoljubi že gotovo mislili na kaj takega. Če bi se ta moja ideja uresničila, bi bilo že s tem jako pomagano naši stvari. Nekaj je vendar nekaj.

Pri tej priliki moram pohvaliti postrežbo v gostilni ter dobro domačo kapljo.

Štrajk v Nabrežini končan. V Nabrežini je končan štrajk brusilcev kamena. Štrajk je trajal 3 tedne. Zahtevam delavcev so ugodili.

Nedeljski — sprehodi. Pišejo nam: Za mestno prebivalstvo in še posebno za one sloje, ki morajo cele tedne presedati v uradih, delavnicah itd., je neprecenljive vrednosti, da se ti ljudje ob redeljah in praznikih podajo na izlete ven iz mest, na sveži zrak. Posebne važnosti so taki izleti za nas Tržančane, ako se ob prostih urah podamo v lepo našo okolico. Naši otroci so še posebno potrebni svežega zraka, ker so vsaj po 80% anemični. Brezkrvnost se nahaja največ pri ženskem spolu, a proti brezkrvnosti pomaga najbolj čisti zrak in gibanje telesa — kar se doseže z izleti v hribe. Družice se teh nazorov smo se minolo nedeljo podali do Boršta paš. Od Boršta naprej v Botač paš — k nogam! V Botaču smo našli pri čaši izvrstne vode gospoda dr. S. z tremi ljubimi hčerkami in pa g. R. — a. Ko smo se tu pokrepčali, kakor rečeno — z vodo, smo jo udarili v strmi hrib proti staremu gradu. Smeha in druge zabave je bilo v izobilici.

Med potjo nas je nekoliko ohladila mala rosa dežja in še le ko smo prešli v Drago k Čaču — smo si še le odpočili in privezali duše.

Gosp. Čač, krčmar, je dovolil nam velikim in malim otročičem, da smo se nabavili z čišpljami, kar je še podvojilo naš nevsahljivi humor. Prijazni krčmarica in njen sprog sta nas povabila za dan 18. t.

m. na janja, pečenega na ražnju in pa na novo vince.

S zadnjim vlakom smo jo odkurili nazaj v »majstus«, a med potom smo veselo prepevali razne narodne.

Vi, ki med tednom delate v zaprtih prostorih in ob nedeljah sedite zopet po zaprtih kavarnah in krčmah — posne majte nas!

Hribovec.

Na slavnosti pevskega društva »Ladja« v Devinu, ki se bo vršila v nedeljo 11. t. m., nastopi med drugimi tudi pevsko društvo »Danica« s Kontovelja in sicer z Ign. Hladnikovim mešanim zborom »Bleškemu jezeru«.

Slovenec v tujini. Dne 14. avgusta je v Martenu na Vestfalskem imelo undotno slovensko pevsko društvo »Cvetlica« lepo veselico.

Naša telefonska centrala. Večkrat smo že imeli vzroka pritoževati se glede načina, katerim tukajšnja centrala posluhuje abonente državne telefonske mreže. Pritoževali smo se že radi fenomenalne počasnosti v poslovanju, kakor tudi radi nepoznanja deželnih jezikov v tej centrali. No, kakor se vidi, so bile te naše pritožbe »glas vprijočega v puščavi«, kajti danes se moramo zopet pritoževati, in sicer radi nepoznanja deželnih jezikov (mislimo vsaj, da je slovenski jezik tudi deželni) in pa radi — precejšnje ošabnosti.

Včeraj predpoludne je hotel nekdo naših govoriti telefoničnim putem z neko osebo, ki se nahaja na Proseku. Pozval je torej telefonično centralo:

— Halo!

— La desidera? — je bilo vprašanje s centrale.

— Prosim, da me spojite s telefonsko postajo Prosek.

— Cosa?

— Prosek!

— La prego de dirme in italiani.

— Prosek! — je še enkrat vskliknil naš, a potem še dostavil: — E deploro che davvero, s'ella non sa che cosa e dove sia Prosek!

A na to je dobil odgovor:

— Sa un'altra volta non agirà con altra maniera, non la metterò in comunicazione e mi rivolgerò al controllore.

— Brava!! — je vskliknil naš.

No, poleg tega, da ne poznamo našega jezika in niti geografije na 8 kilometrov daleč od mesta, nam pa še grozijo, da nas ne bodo spojili s številko katero vprašamo. Pripetilo se je tudi, da nam je gospodična s centrale zapetila, da nas sploh ne bo spojila, ako bomo zahtevali spojitve v slovenskem jeziku, pač pa da nam bo vselej rada postregla, ako bomo zahtevali spojitve v italijanskem, nemškem, madjarskem, da, tudi v turškem jeziku.

Letina v Belikranjski bo vsled silne suše precej slaba. Koruza, fižola, krompirja itd. bo malo. Tudi krme bo primanjkovalo. Grozdje je pa jako dobro in obeta izvrstno kapljico.

Velik vihar je razsajal minoli četrtek po noči v Mengau in njega okolici. Grozno je gromelo in bliskalo. Med strašno ploho je padala tudi teča.

Čevlje je podražila ljubljanska čevljarska zadruha za deset odstotkov.

Zastrupljena z domačimi zdravili. Neka Marija Režek iz Radovljice na Dolenjskem se je zastrupila z domačimi zdravili. Bila je že pokopana, s se jo na zahtevo sodniške oblasti odkopali. Komisija je konstatirala, da je bila zastrupljena z domačimi zdravili. Koliko ljudi gre prezgodaj v grob, ravno zato, ker se zdravijo z »domačimi zdravili«, katerih moč ne poznajo, mesto da bi v boleznih vprašali za svet izkušenega zdravnika.

Hišna preiskava. Včeraj popoldne se je vršila hišna preiskava v kavarni »Verdi« na trgu Gius. Verdi. Vapeh te preiskave je bil ta, da je bil lastnik kavarne Ivan Krstnik Brešan aretovan. Ta preiskava in ta aretacija ste v zvezi z zadnjimi političnimi stvarmi, s katerimi se bavi sodišče.

Nevarne igre tržaške »mularije«. — Pred hišo na vogalu ulice Istituto in Rossetti igrali so se otroci na vozu miz. mojstra g. Černeta. Na cesti pa so bili tudi otroci iz bližnje ulice Picardi, ki se že dlje časa hodijo vaditi v lučanju kamenja.

Te vaje so dosegle ta vpeh, da je Silvij, sin Angela Kataruzzi, hišnega posestnika v ulici Picardi dobro in natančno zadel v svojo koleno 8 letnega H. Drufovka.

Po dvadnevem šepanju je moral deček leči v posteljo in po sedemdnevem vpitju na postelji, moral mu je zdravnik prerezati koleno. Noga dečkova je v hudi nevarnosti, da se spremeni v — leseno.

Predsinoti je bilo obveščeno redarstvo, a včeraj e. k. okr. sodnija.

Zaloga dinamita v Lonjerju. Železniško podjetje Klemensiewicz, Demuth in Co je pri tržaškem magistratu prosilo, da sme sgradi zalogo za dinamit na zemljišču kat. št. 618/2 v Lonjerju. V zgradbi bo prostora za 800 kilogramov dinamita. Interesentje zamorejo uložiti svoje eventuelne ugovore pri mestnem magistratu pismeno oziroma dne 21. t. m. ob 11. uri predpoludne ustmeno pred ogledno komisijo na lieu mesta.

Norec. Predsinotnim je 50 letni Anton Bertok, po dom. Čuča, doma iz Trsta, na vse pretege vpil na javni ulici, misleč da poje. Ko so ga redarji prignali na stražnico pri sv. Jakobu, je revež rekel tamošnjemu redarstvenemu nadzorniku: »P... d'un ščavo!« potem pa izrekel na adresu države ravno isti priimek v ženskem spolu. Seveda so ga djali pod ključ v ulici Tigor.

Izgled vzgoje tržaških otrok. Včeraj popoldne je neki 11 letni paglavce nagajal pred prodajalnico jestvin gospodov Polizari in Pogačnik. Ker ga je pa gospod Pogačnik pokaral in zapdil domov, se je hotel paglavce maščevati s tem, da je začel lučati kamenje proti prodajalničnemu izloženemu oknu. Tedaj je pa šel tam mimo neki redar, ki je paglavca prijel ter ga odvedel na policijo. Tu so ga strogo pokarali ter ga potem izročili starišem, ki stanujejo v ulici della Cattedrale.

Razne vesti.

Stari konak v Belemgradu, v katerem sta bila umorjena kralj Aleksander in kraljica Draga, bo do 7. septembra t. l. popolnoma porušen. Potem se mesto, na katerem je stala zgrada olupša. Na dan kronanja kralja Petra, dne 21. septembra bo stal na tem mestu lep vrt z vodometi in cvetlicami.

Tridesetkrat sladkeje nego sladkor. V južni Ameriki so baje našli neko rastlino, ki ima znatno množino sladkorne snovi in ne navadno močan sadež okus. Ta rastlina je podobna zelju, a zraste le 20—25 centimetrov visoko. Po izkusih, ki jih je napravil ravnatelj kmetijskega zavoda v Asuncionu, daje baje ta zanimiva rastlina sladkor, ki je 20 do 30krat sladkeji, nego iz traja ali pese.

Čeravno pokriva morje tri četrtine zemeljskega površja, vendar ne daje v tolikem razmerju — neposredne hrane za človeka. Le trije odstotki prebivalcev na zemlji se hranijo neposredno iz morja, oziroma potom njega.

Zivali na bojišču. Neki višji ruski častnik konjeništvu je pisal z bojišča nekemu petrograjskemu listu, da je kričeča krivica, ako se vedno slavi le hrabrost častnikov in vojakov ter se popolnoma pozablja na mnoge živali, ki ne pokazujejo manje junaštva. Mnogo ruskih častnikov je vzelo seboj pse in te zveste živali sledijo svojim gospodarjem v najhujši ogenj, kjer jih ne straši niti gromenje topov. Bilo je že več slučajev, da je bil pes ranjen vsled kosca šrapnela, dočim je gospodar ostal netaknjen. Nič manje hrabro se ne vedejo konji. Med najhujšim streljanjem, ko leto kroglice vse popreke, vztrajajo konji neustrašivo na svojem mestu ter zmigajo le nervozno s svojimi ušesi, ako švigne mimo topova krogla.

Konji so mnogokrat tudi po več dni napreženi oziroma oredlani in brez hrane, a vzlic temu vrše junaško svojo dolžnost.

»Novosadska Zastava« je začela izhajati dvakrat na dan. To je prvi tak list med Slovani.

Država Texas je zadnjih šest mesecev zgradila 234 milj novih železnic. V tem oziru jo je prekosila ena država severnih Zveznih držav, namreč Missouri, ki je v istem času zgradila 249 milj novih železnic.

Gospodarsko.

Slaba letina na Nemškem.

»Stat. Korresp.« piše, da ni že davno bilo v Nemčiji takega nedostajanja krme kakor to leto. Že sedaj ni krme ter so pričeli pokladati živini že subo hrano. Tako se je tudi žetev sploh slabo obnesla. V zapadnih

krajih je bila letina nekoliko boljja. Škodilo so razni suše, tudi razne bolezni.

Trgatev v južni Dalmaciji.

Iz južne Dalmacije pišejo: V predelih ležečih ob morju so že pričeli s trgatvijo. Rana in neprestana toplota je pospešila dozorenje grozdja. Dež, ki je minolih dni padel, je mnogo pomagal toliko glede množine količnik dobrote vina in tako je pričakovati prilično dobre letine. Belega vina bo razmerno mnogo več nego lanske leto. Po nekaterih krajih se je belo grozdje prodajalo po 19 kron kvintal.

Odprava carine na krmo.

Iz Budimpešte poročajo, da je prepoved o izvozu krme le malo pomagala, ker prejkoli slaj primanjkuje krme. Za to bo ogrski ministerski svet delal na to, da se carina na krmo začasno odpravi.

Trgovina.

Borzna poročila dne 5. septembra.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.03—19.06, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.65—240.— Francija K 94.95—95.10, Italija K 94.90—95.05 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.20—117.35, nemški bankovci K —, avstrijska ednosta renta K 99.30—99.50, ogrska krona renta K 97.—97.25, italijanska renta K 102.—103.—, kreditne akcije K 649.—651.— državne železnice K 640.—642.— Lombardi K 88.50—90.—, Lloydove akcije K 689.—693.— Srečke: Bida K 323.—327.—, kredit K 460.— do 472.—, Bodenkredit 1880 K 304.—311.—, Bodenkredit 1889 K 296.—303.—, Turške K 123.50 do 130.50 Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popold.

	v soboto	danes
Državni dolg v papirju	100.20	100.10
» » v srebru	100.10	100.15
Avstrijska renta v zlatu	119.15	119.20
» » v kronah 4%	99.30	99.30
Avst. investicijska renta 3 1/2%	90.95	90.95
Ogrska renta v zlatu 4%	118.85	118.95
» » v kronah 4%	97.10	97.10
» » renta 3 1/2%	88.95	88.95
Akcije nacionalne banke	1615.—	1614.—
Kreditne akcije	648.75	649.—
London, 10 Lstr.	238.72	239.65
100 državnih mark	117.20	117.25
20 mark	23.44	23.45
20 frankov	19.04	19.03
10 ital. lir	95.10	95.—
Cesarski cekini	11.34	11.34

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 98.62 5/8, italijanska renta 103.35, španski exterior 88.30 akcije otomanske banke 571.—. Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi 92.50 unificirana turška renta 87.87 menjice na London 252.40, avstrijska zlata renta 102.40, ogrska 4%, zlata renta 106.80, Länderbank turške srečke 122.—, parizka banka 11.89, italijanske meridionalne akcije 747.—, akcije Rio Tinto 15.85. Trdno. London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 83 1/2, Lombardi 3 1/2, srebro 23 1/2, španska renta 87 1/2, italijanska renta 103 1/2, tržni diskont, 2 1/2, menjice na Dunaju — dohodki banke — izplačila banke — Trdno.

Tržna poročila 5. septembra.

Budimpešta. Pšenica za oktober 10.20 do 10.21; za april 10.54 do 10.55 Rž za oktober 7.70 do 7.71; za april 8.09 do 8.11 Oves za okt. K 7.04 do 7.06; za april 7.34 do 7.36 Koruza za september 7.19 do 7.20; za maj 7.21 do 7.23. Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje slabotno, mrtvo. Prodaja 15.600 meter. stot. Druga žita nespremenjeno. Vreme: oblačno. Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 41.25 frk, za dec. 45.—. Hamburg: Praznik.

Sladkor tuzemski. Centrifugalpile, promptno K 66.50 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68.—, Concassé in Melispile promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

London. Sladkor iz repe surov 10 1/2 Sh. Java 11 1/2 Sh. Stalno.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodoče dobave, vzdržano, 5 stotnik znižanja.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.40, rž za okt. 15.90, za november-december 16.30, za nov. februar 16.75 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 22.90 za okt. 24.90, za november-december 23.30, za november-febr. 23.55 (mirno). Moka za tekoči mesec 30.40 za okt. 30.70, za nov.-december 31.—, za november-februar 31.35 (mirno). Repično olje za tekoči mesec 49.50, za oktober 49.70, za nov.-december 50.—, za januar-april 50.75 (stalno). Spirit za tekoči mesec 43.75, za okt. 42.60 za nov.-december 41.50 za januar-april 40.75 (mlačno). Sladkor surov 88° usn nov 26.— 26 1/4 (mirno), bel za tekoči mesec 29 1/2, za okt. 30 1/2, za okt.-jan. 30 1/2, za januar-april 31 1/2 (mlačno) rafiniran 6 1/2—6 3/4 Vreme: lepo.

Brivnica

z vsem higijeničnim komfortom urejena, v velikem industrijalnem kraju, brez vsake konkurence, na glavni progi južne železnice Trst-Dunaj, cenim stanovanjem, blizu vseh e. kr. uradov in farne cerkve, se prodaja pod ugodnimi pogoji. Pojasnila in poudarje sprejema Jos. Konr. Miletič, brivec Vrhnika (Kranjsko.)

F. PERTOT, urar, v TRSTU

ul. delle Poste 9, palača Galatti (zadej Narodnega doma)

— Prvi slovenski urar. —

Ima velikansko zalogo ur vseh vrst iz najslavnejših tovarn. Veliki izbor zidnih ur, koje daja tudi na obroke.

Priporoča se svojim slovenskim rojakom!

Dvorana za sodne dražbe v ulici Sanitá št. 23—25.

Uradne ure samo ob delavnikih od 8. do 12. predp. in od 4. do 7. popludne.

DRAŽBE:

ki se vršijo od dne 27. avgusta t. l. naprej:

Predmeti, ki se bodo prodajali na drobno ali pa v posameznih kosih so: barvan saten, batist, perkal, fuštanj, plašči za gospe, sukno za moške obleke, volneno blago za ženske obleke, moderci, preproge, srajce za moške in ženske, spodnje hlače, pogrinjala za postelje itd. itd.

SODE stare in nove ima na prodaj Fran Brdau v Trstu, ul. Paduina 21 (pri tleh).

V novi prodajalnici jestvin in kolonijal Petra Peternel v ulici Giubia 76.

je vdobiti vsakovrstne jestvine kakor:

Kave, riž, testenine (apeljske), sladkor, turščino in belo moko, naravno maslo, sveže milo, jedilno ulje I. vrste po 39 novč.

Blago vedno sveže.

Svoji k svojim!

Podpisani priporoča svojo zalogo oglja, drva, premoga in drugo razno kurjavo ter petrolej. Pošiljanje na dom. Josip Muha, ulica Cavana (uhod ulica Cavazzani šte. 3).

Tomasoni Ulisse — Trst

slikar-dekoratér.

Sprejema delo na deželi. — Dekoracije sob s papirjem. Slikanje sob in napisov v vseh slogih in na vse načine. Posnarejen les in marmor. Burvanje pohištva, podor itd. — Vse po zmernih cenah, točno in hitro. — Delavnica: ul. Ugo Foscolo 21.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosaris (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franco.

Kavarna ROSSI

ulica S. Giovanni št. 16.

Telofon št. 1632.

Odprta celo noč.

Bogat izbor tu- in inozenskih in slovenskih časnikov.

IVAN JANCAR

tehnični koncesionirani zobozdravnik v Trstu, ul. Torrente 32 II. n.

Delavnica za umetno zobovje. Izvršuje popolno zobovje iz kaučuka ali zlata po francoskem sestavu. Poprave v 2 urah. Cene zmerno. Sprejema od 8—6. pop.

Užgani znak na zamašku

v varstvo

proti

ponarejanju

MATTONIJA

Giesshübler

Sauerbrunn.

Pekarna in sladličarna

FRAN MILLANICH

Trst. — ulica Commerciale 7 — Trst.

Trikat na dan svež kruh vsake vrste. Raznašanje na dom. Sprejema naročbe na sladčice itd. o priliki poroč in krstov.

Najugodnejše cene.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Fragi.

Rezervni fond 29.217.694.46 K Izplačane odškodnine: 78.324.623.17 K

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.
Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Zavaruje poslopja in premičnine požarnim škodam po najnižjih cenah. Škoda cejuje takoj in nanajkrajše. Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdati podpore v narodne in občnkoristne namene.

Svoji k svojim!

M. Stoppar v Trstu

ulica S. Giacomo 7 (Corso)

prilporeča svojo novo

preurejeno pekarno in sladčičarno

Vsakovrstno sladčice ter 3 krat na dan svež kruh raznih vrst.

Tu in inozemska vina v buteljkah.

Vse naročbe franko na dom. Pijačev ledu.

MIRODILNICA

ulica Farneto 33 (nova palača).

Velika zaloga drog, barv, če-pičev, esenc, parfumarij, če-jev, špirita, mineralne voda in v to potrebnih rečij.

V zalogi dobiva se tudi retine, šipe, sveče, petrolej itd. itd.

Prilporeča se cenjenim odjemalcem

S. Skrinjar.

Od danes naprej pa do 15. septembra t. l. se izvšujejo vd poznatega umetnika g. Giotto Bianchini Vittorio v mojem dobro poznanem

fotografičnem ateljerju

ulica Gasparo Stampa 7.

(zadej stare cerkve sv. Antona)

zavzen navadnih fotografij izdelkov tudi oni na temen ali svetel porcelan (fotosmalto) v barvah, kakor tudi najmodernejše slike.

CENIK:

6 slik „Secesija“ K 1.60
6 „ „Vizit“ „ 2.40
6 „ „Marjeta“ „ 3.80
6 „ „Kabinet“ „ 5.80

Fotosmalto:

1 slika na kodino K 1.20
1 „ „srebro“ „ 3.20
1 „ „zlato (6 karat.)“ „ 5.20

Spoštovanjem

Karlo Pittoni.

Razprodaja!

Po nečuvveno nizki ceni se dobi za samo

2 gl. 95 nč.

krasna garnitura ob-

stoječa iz

14 krasnih drago-

cenih predmeto

in sicer:

- 1 ura od niklja, Anker remont. (na željo tud posrebr.) z lepo razrezljanim pokrovom točno urejena s 3 letnim jamstvom in škatljico
- 1 krasna goldin ali nikljasta okropna verižica s privesom. Pariški sistem.
- 1 goldin igla, za kravate z imitir. briljanti.
- 1 par gumbov za manšete, znamka »Garantie«.
- 1 garnitura (5 komadov) gumbov za srajce in ovratnike.
- 1 par uhanov iz pristnega srebra, uradno puncir.
- 1 goldin prstan s krasnim kamenom.
- 1 zepno ogledalo v etviju.

Vseh 14 krasnih in vrednostnih predmetov z uro Anker-Remont, vred pošilja le za 2 gl. 95 nč. s povzetjem ali po naprej poslanem denarju, tvrdka.

BRÜDER HURVIZ

Krakovo - Stradom 17. - Krakovo

Neodgovarajoče sprejem v 8 dneh nazaj in povrnen denar, veld česar nima kupec nikakega rizika. Bogato ilustrovani cenik raznovrstnih drago-cenosti brezplačno in franko.

Razprodajalci in agenti se sprejemajo.

Vsak kupee vdobi v dar brezplačno krasen zepni album s 15 razglednicami mesta Krakovo

Ang. Martelanc

Skladišče ulica Chiozza 8

Med iz zahodne Indije popol-noma pristen in čistšen . . . kg. po K 1.20

Sir planinski, polnomasten, jako okusen kg. po K 1.60

Perutnina (kokoši, race itd.) lastne kuro-reje v Barkovljah, po velikosti, komad od 1 krone naprej.

Za pristnost svojega blaga prevzamem popolno garancijo.

Za bolne na želodcu.

Vsakemu, kateri si nakopije želodčne bolezni s prehlajenjem ali s prenapolnjenjem želodca, vžvanje pomankljivih, težko prebavnih, prevročih ali premrzlih jedil ali z nerednim življenjem kakor n. pr.

želodčni katar, želodčni krč, želodčne bolečine, ozko prebavljanje ali zasilženje

prilporeča se dobro domače zdravilo, katerega izvrstno zdravilno delovanje je že izza več let p reskuženo. To zdravilo je

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.

To zeliščno vino je sestavljeno od izvrstnih, zdravilnomočnih zelišč in dobrim vinom. Jači in oživlja cel prebavni sistem človeka. Zeliščno vino odstranjuje vse nerednosti v krvnih ceveh in deluje vspešno novo napravo zdrave krvi.

S pravočasno porabo zeliščnega vina zamore se odpraviti želodčne slabosti že v kali. Ne smemo tedaj pozabiti, dati prednost porabi tega vina pred vsimi ostrimi, ter zdravju škodljivimi razjedljivimi sredstvi. Vsi pojavi kakor: glavobol, riganje, rezavica, napenjanje, slabosti z bruhanjem, kateri se pri dolgo-trajnih (zastarelih) bolečinah, na želodcu tako radi pojavljajo, odstranjajo se čisto že po enkratnem pitju tega vina in nje neprijetne posledice kakor: stiskanje, ščipanje, bitje srca, nepanje in tudi strmenje krvi v jetrah, vranici in sistemu vratnih živcev (haemorrhoidične bolečine), odstranjajo se s zeliščnim vinom hitro in voljno.

Zeliščno vino odpravlja vsako neprebavo, podeljuje prebavnemu sistemu povzdigo in odstranja iz želodca in črev z lahkim čistilom človeka vse ničvredne tvarine.

Mršav in bled pogled človeka, pomanjkanje krvi, oslabiljenje

navadne posledice slabe prebave, pomanjkljivega naraščanja krvi in bolehnega stanja jeter.

Pri popolnem pomanjkanju volje do jedi, pod nervoznem zbeganjem in otožnostjo kakor tudi pogosti glavoboli in nespanje provročajo večkrat takim bolnikom hiranje.

Zeliščno vino daje oslabei telesni moči svežo vspodbujajo. Zeliščno vino podeljuje človeku voljo do jedi, pospešuje prebavo in redivo, vspodbuja močno menjavo snovi, povspesuje in izboljšuje trvanje krvi, olajšuje razdražene čute in podeljuje bolnikom nove moči in novo življenje.

To dokazujejo mnogostevilna priznanja in zahvalna pisma.

Zeliščno vino prodaja se v steklenicah po 1.5. — in 4. — v lekarnah v Trstu, Škedenju, Miljah, Kopru, Sežani, Trzinu, Konkah, Fiumičelu, Ogledju, Gadežu, Izoli, Piranu, Pazinu, Buzetu, Postojni, Vipavi, Ajdovščini, Gorici, Gradiscu ob Sodi, Korainu, Romansu, Čaplungu, Cervinjanu, Umagu, Bujah, Vižinadi, Mononi, Lovranu, Opatiji, Voloskem, Reki, Bukaru, Sušaku, Cabarju, Ribnici, Vrhniki, Idriji, Kanalu, Čedadu, Vidnu, Morčljanu, Palmanovi, Latisani, Portogruaru, Vodnjanu, Pulju, Labinu, Cresu, Cernombiju, Metliki, Novemestu, Trebnju, Ljubi, Ljubljani, Kamniku, Skofjiloki, Kranju, Tolminu, Tarcentu, Stanjelu, Codroipo, St. Vidu ob Tagliamentu, Pordenone, Motta di Livenza, Treviso, Lošinju, Arbe, Novi, Cirkvenici, Ogulinu, Vrhovsko, Karlovac, Jaska, Samobor, Brežice, Krko, Podčetrtek, Pregrada, Rogatec, Celje, Pliberk, Radovljica, Trzin, Trzin, Rigolato, Piere di Cadore, Serarolo, Longarone, Belluno, Conegliano, Padovi, Chioggia, Rovigo, Pago, Zadar; itd. kakor tudi v lekarnah vseh drugih večjih ali manjših krajev Istre, Dal-macije, cele Avstro-Ogrske in sosednjih dežel.

Tudi pošiljajo lekarne v Trstu 3 ali več steklenic zeliščnega vina po originalni ceni v vse kraje Avstro-Ogrske.

Svari se pred ponarejanjem!

Zahteva naj se izrečno

Hubert Ullrich-ovo Zeliščno vino.

Grand Restaurant Hacker

Sv. Ivana trg štv. 5.

Krasen vrt. Velika dvorana.

Nalašč pripravljena večerja za čas, ko končajo gledališke predstave.

Cene zmerne!

Največji komfort!

Postrežba točna!

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pleem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu šrebanju.

Polno vplačani akcijski kapital K 1.000.000

Zamenjava in eskomptuje

iztrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške žanitninske kavcije.

Rakompt in inkasno mesto.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Horron narodila.

Podružnica v Spljetu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložen denar obrestuje od dne vloge do dne vzliga.

Promet s čeki in nakaznicami.